

Folketingets Transportudvalg

ERHVERVSMINISTEREN
13. september 2023

Besvarelse af spørgsmål 317 alm. del stillet af udvalget den 17. august 2023 efter ønske fra Nick Zimmermann (DF).

Spørgsmål:

Kan ministeren forklare, hvorfor bybusserne i Aarhus tilsyneladende mener sig berettiget til at afstå fra at modtage kontanter, når det fremgår af betalingslovens § 81, at der gælder en kontantpligt?

Svar:

Det er Forbrugerombudsmanden, der træffer afgørelse om, hvorvidt en afvigelse fra kontantpligten, der er fastlagt i lov om betalinger (betalingsloven) § 81, stk. 1, er lovlig. Jeg har derfor forelagt spørgsmålet for Forbrugerombudsmanden, der har oplyst følgende:

”Forbrugerombudsmanden har ikke vurderet lovligheden af den ændring af billetsalget i busserne, som Midttrafik har varslet.

Forbrugerombudsmanden kan dog generelt redegøre for de relevante regler.

Betalingsmodtagere, som tager imod elektroniske betalingsinstrumenter, er som udgangspunkt også forpligtede til at modtage kontant betaling i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00. Det følger af kontantreglen i betalingslovens¹ § 81, stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 1 finder dog ikke anvendelse, hvis forretningsstedet er indrettet som et ubemandet selvbetjeningsmiljø. Det følger af betalingslovens § 81, stk. 2.

Af lovbemærkningerne² til den seneste hovedlov³ fremgår følgende:

”Det foreslås i stk. 2, at stk. 1 ikke finder anvendelse ved fjernsalg eller ved betalingstransaktioner i ubemandede selvbetjeningsmiljøer.

Forslaget viderefører § 56, stk. 1, 2. pkt., i den nugældende lov om betalingstjenester og elektroniske penge. Med bestemmelsen fastsættes det, at den generelle forpligtelse til at modtage betaling med kontanter i stk. 1 ikke finder anvendelse ved fjernsalg, eksempelvis salg via internet, salg via en app på en smartphone, salg via ubemandede selvbetjeningsmiljøer, som eksempelvis ubemandede benzinstationer eller offentlige busser. Hvornår

¹ Lovbekendtgørelse (LBK) nr. 53 af 18. januar 2023.

² L 157 Forslag til lov om betalinger fremsat den 15. marts 2017, de specielle bemærkninger til § 81.

³ LOV nr. 652 af 8. juni 2017.

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK - 1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 579800026001
em@em.dk
www.em.dk

et betjeningsmiljø kan anses for at være ubemandet afhænger af, om der er personale fysisk til stede, og hvad personalets funktion er.

Det er således et krav, at der skal være personale til stede, og at personalet er ansat til at modtage betaling i forbindelse med salg. Er en buschauffør eksempelvis alene ansat til at føre bussen og ikke til at forestå salg af billetter, vil der være tale om et ubemandet selvbetjeningsmiljø, idet det fysiske tilstedeværende personales funktion ikke er at modtage betaling for en vare eller tjenesteydelse.”

Ifølge lovbemærkningerne er det således afgørende, om der er personale til stede og om personalet har en funktion i forbindelse med billetsalget.

Lovbemærkningerne uddyber med et konkret eksempel vedrørende en buschaufførs rolle. Ifølge lovbemærkningerne vil der være tale om et ubemandet selvbetjeningsmiljø, hvis buschaufføren alene er ansat til at føre bussen og ikke til at forestå salg af billetter.

Forbrugerombudsmanden har tidligere behandlet flere sager vedr. trafik-selskabers efterlevelse af kontantreglen. Som udgangspunkt er busserne forpligtede til at modtage kontant betaling, da rejsekortet er et elektronisk betalingsinstrument.

Den seneste sag vedrørte trafik-selskabers begrænsning af passagerers mulighed for at modtage byttepenge⁴. Trafik-selskabernes egne rejseregler indeholdt en begrænsning i kundernes mulighed for at modtage byttepenge ud over til nærmeste hundrede kroner. Forbrugerombudsmanden vurderede, at den begrænsning var i strid med kontantreglen.

Forbrugerombudsmanden har også behandlet en række sager i forbindelse med covid-19, hvor nogle trafik-selskaber indstillede kontantsalget. Forbrugerombudsmanden gjorde opmærksom på, at kun trafik-selskaber, som havde indrettet et ubemandet selvbetjeningsmiljø i busserne, kunne afvise kontant betaling i busserne⁵.”

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

⁴ [Trafik-selskaberne ændrer praksis for byttepenge i busserne \(forbrugerombudsmanden.dk\)](https://forbrugerombudsmanden.dk/trafik-selskaberne-aendrer-praksis-for-byttepenge-i-busserne)

⁵ [Kun trafik-selskaber med selvbetjening i busserne kan afvise kontanter \(forbrugerombudsmanden.dk\)](https://forbrugerombudsmanden.dk/kun-trafik-selskaber-med-selvbetjening-i-busserne-kan-afvise-kontanter)